

Передплата

«РУСЛАНА» вносить:
в Австрії:

за цілий рік . . . 20 кор.
в рік року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
а: місяць . . . 1-70 пер.

За границею:

цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків

Подвижне число по 10 сот.

РУСЛАНА

«Вареш ми очі і душу ми вареш; а не новьмеш мпlosti і віри не новьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що для крім неділі і руских свят о 5½ год. пополудни.

Редакция, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. 1. пл. Дамбровского (Хорунщини). Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженя. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надсланим» 40 с. від стрічки. Подляки і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки.

Славянське питанє і єго політичне значінє в Європі.

(X) З того часу, як в Росії почав ся перестрій самодержавія на конституційну управу, починає Европа щораз більше цікавити ся питанєм, як уложать ся політичні відносини в Славянщині в найближшій будучині. Се питанє доторкує ся не лише самої Росії і єї будучого становища в Європі яко держави конституційної, але також Австро-Угорщини й Німеччини, в котрих живуть Славяни тай славянських держав на Балкані. З сим питанєм няже ся також рішенє ориєнтальної справи, в котрій Славянщина неперечно відгривати буде важну ролю і задля того політичними відносинами в Славянщині так цікавить ся європейський світ політичний.

Вже і давнійше, особливо чеські учені і політики, а також московські учені й державники занимали ся дослідями й розправами про славянські відносини політичні. Тепер ся справа висунула ся ще більше наперед і не лише славянські але взагалі європейські політики звертають на то пильну бачність і обговорюють її в дневниках, місячниках і окремих розвідках. Славянське питанє висуває ся вперед також в Австрії, а коли після введєня пятої курії славянське живло в державній раді виступило численнійше і підорвало верховладу німецького живла, то тепер з заведенєм загального права виборчого дійде славянське живло в Австрії до ще більшого значіня.

Задля того чеський місячник «Май» перевів анкету на тему: Чи можливе спільне поступованє австрійских Славян і дійшов до вислїду, що славянська ідея розвиває ся вельми бистро і що она стане жизненою, наколи дійде до порозуміня між Москалями а Поляками. До подібного вислїду дійшли недавно також славянські політики в Люблянї, котрі уложили політичну славянську програму і висловили погляд, що в Славянщині Москалі і Поляки з своєю окремішною і самостійною культурою будуть відгривати важну ролю, перші задля своєї чисельности, а другі задля політичної зручности, якою і в Австрії здобули собі передове становище. Задля того сї політики словїнські вважають шкідною всяку політику звернену проти Росії, а так само шкідним уважають московщенє Польщі, котра є природним заборолом проти германської поведи. Додати до сего годить ся, що сю

германську повинь здержують вельми відпорно Чехи.

Також в Росії мимо внутрішнього розладу і розстрою займають ся що раз пильнійше питанєм, як в будучині уладить ся Славянщина. Місячник «Русская Мысль» присвятив розправам веденим на сю тему по всяких дневниках окрему розвідку, з котрої годить ся навести головну основу.

«Замість виродженого славянофільства і знесилоного панславізму проявляє ся нова струя, що черпає свою віру в духову могутність не з каламутних жерел славянофільства ані з реакційних замислів панславізму. Творці славянофільства: Аксаков, Хомяков і Киреевский маячили про общини, про земский собор і про такий устрій, якого не знає Европа, про демократичний устрій без централізму, про поступовий без радикалізму, про терпимість без верховлади і тим способом приманювали многих до себе. Але з сєй мрачної утопії витворено опісля реакційно-політичну доктрину, котра поставила три головні стовпи російского естования: православіє, самодержавіє і народничество. Російске чиновництво зробило із славянофільства оруже реакції, а задля того славянофільство втратило в народі всякі симпатії. Таким способом знеславленє чиновництвом російским славянофільство завмерло посеред московского народу».

«Панславізм, пише дальше «Русская Мысль», не був навіть твором московским і не був ніколи популярним в Росії. (Витворено єго головно в Чехах і між Словаками). В Росії уживали панславізму лише урядові круги в дневникарстві для «політичних виглядів». Окрім Московских Відомостей і Нового Времени мало котрий инший дневник уживав сего оружа. Міністерство заграничних справ користувало ся також панславізмом не з любови для Славянщини, а лише в політичних цілях. Одначе панславізм нехтований Москалями найшов собі широке поле деінде, поза границями Росії.

(Конець буде).

Нові вибори.

З Відня довідує ся ц. к. кореспонденційне бюро, що розписанє нових виборів до палати послів, вже на підставі нової ординації виборчої, наступить в половині лютого, отже за кілька днів.

Речинєць самих виборів буде установлений на початок мая, а не можна було пересунути єго ближше, бо виготовленє нових виборчих лист на основі загального права голосованя вимагає більшої приготавляючої праці, якої не можна би було покінчити в скоршій речинці. По спорядженю лист громадскими урядами, перегляне їх і розслїдить їх політична власть і виложить їх на 14 днів в цілі реклямації. Внесені реклямації стануть полагоджені покликаною політичною властїю до трех днів по розслїженю всіх обставин, передвиджених законами по переслуханю інтересованих осіб. Очевидно, що так ся праця супротив реклямуючих виборців, як особливо праця центральних краввих властей політичних, які будуть становили апеляційну і послїдну інстанцію в справі виборчих реклямацій, подасть богато занятя для дотичних чинників зі згляду на сподіванє велике число реклямацій. Послїдною стадїєю передвиборчих приготавлень буде виготовленє і достатченє виборчих легітимаций, яке також займе чимало труду. Всі сї приготавляючі праці вимагають довшого часу, тимбільше, що ціла ся машина піде перший раз в рух. Тому між оголошенєм, а речинцем виборів визначено довший обсяг часу, який очевидно вийде тільки на користь передвиборчого руху, осьвідомленє виборців і партійної організації, бож в сїм передвиборчим часі можна буде відбувати передвиборчі віча без потреби зголошеня у політичної властї.

Новий виборчий закон.

Передвиборчий час уже для нас за плечима. Від передвиборчої акції буде залежати успіх виборів, а они стануть не тільки пробіжем нашої національно-політичної сили, але і підставою нашого значіня у парламентарному житю на слїдуюче шестилїтє.

Тому то окрім національної свідомости та міжпартійної єдности, треба нам еще запізнати ся докладно з новим виборчим законом, єго трудностями і небезпеками, щоби визискати єго як найбільше, а запобічи всяким некорисним для нас несподіванкам. Отсе оголошує посол др. Євген Олесницький в «Ділі» популярний виклад головних постанов нового виборчого закона, в яким з фаховою бистроумністю і політичним досвідом розбирає всі подробиці закона

і поясняє евентуальности, з якими мусимо числити ся. Мимо сего, що як довідуємо ся, ся розвідка вийде окремою брошурою, не буде без хісна для загальної справи, коли ми зі своєї сторони подамо головні точки виборчого закона з деякими поясненнями нашого ціненого правника і політика, причиняючись тим до популяризації знаня нового виборчого закона і способу переводженя виборів на єго основі.

Після нового закона право голосувати на посла до державної ради має кожний мужчина, котрий в дни розписаня виборів має скінчених 24 літ — без ріжниць, чи має він маєток, або ні, чи є господарем, ремісником, слугою, наймитом чи зарібником, чи є парубком чи жонатим. Кожний повнолітний має право голосу і кожний повинен іти до голосованя, бо кожний голос є важний і не повинен бути страчений.

Є однак такі особи, котрі хоч скінчили 24 літ, однак не мають виїмково права голосованя а іменно:

1) Всі вояки в чинній службі і жандарми (мають однак право голосованя ті, що вже не є в чинній службі, а лише покликані суть до вправ військових);

2) всі, що стояли під опікою або курателею, отже навіть такі, що вже скінчили 24 літ, але над ними є ще опіка продовжена;

3) ті, котрих громада утримує з ласки, з фондів убогих, або котрі удержують ся з інших публичних (прим. кравих) фондів. Не належать тут однак такі люди, котрі є в службі громади, або повіту, н. пр.: поліціянти, пастухи або стражники громадські (чи повітові), бо вони, хоч є на утриманю громади, однак за то роблять службу, — вони отже не є утримувані з ласки і для того не може їм бути відобране право голосованя;

4) ті, котрим суд відобрав власть вітцівску над їх власними дітьми, однак лише так довго, як довго їх діти суть під чужою опікою, а в кождім разі не довше, як через три роки від часу, як їм власть над своїми дітьми зістала відобрана.

5) особи засуджені на кару через суд. В тій справі треба однак дуже уважати на постановленя правні; бо при кождих виборах є через се много баламутства, а людям діє ся багато кривди, а іменно через то, що наші люди несвідомі постановлень права. І так треба перш усього знати, що виборець тратить право голосу лише через засуд карний в суді. Натомість не тратить права голосованя той, хто засуджений хочби й на велику кару, через староство, або через громаду, або через власти скарбові — і то без ріжниць, чи то була кара грошева чи кара арешту. Така кара, наложена через несудові власти, не відбирає нікому права голосованя.

Дальше треба знати, що й не кожний засуд судовий потягає за собою втрату права голосованя. Що до того закон постановляє, що не має права голосованя той:

а) хто є засуджений за який-небудь

злочин т. є хто лише засуджений судом окружним на кримінал;

б) хто засуджений за лихву, за ударенне езекуції (прим. за продажу річий зафантованих), за ухилюванє ся від військової служби, за окаліченє себе, щоби зробити ся нездатним до війська і взагалі за військові шахрайстра. (За ті всі чини судить і карає також суд окружний, а кожний такий засуд відбирає засудженому право голосованя;

в) вкінци той тратить право голосованя, кого засудить суд повітовий, але тільки за крадіж, за спроневіренє, за уділ в крадежи або спроневіреню (т. є за укритванє або набуванє крадених або спроневірених річий), за обманство, за наклонюванє до розпусти (райфурство), а вкінци за жебрацтво і за волокитство. — Хто караний судом повітовим за інші провини, як за бійку, або образу гонору, той не тратить зовсім права голосованя.

Вкінци треба ще знати, що утрата права голосованя наслідком судового засуду не завсїди розтягає ся на однаковий протяг часу. А іменно річ має ся так:

а) Як хто засуджений вправді на кримінал, але за злочин політичний, то той тратить право голосованя лише на так довго, як довго відсуджує кару, а як є раз скінчить, то сей час відзискає своє виборче право і може без перешкоди голосувати.

б) Як же хто засуджений на кримінал за який інший злочин — на пять літ або й на довше — то не має права голосувати ще через десять літ по скінченю карі.

в) Як хто засуджений на кримінал за злочин на меншу кару, як літ пять, со не має права голосувати ще через пять літ по відсидженю карі.

г) Вкінци, як хто засуджений за інші чини, ніж тут вичислено (т. є за провину або переступство на арешт.) то той не має права голосувати через три роки по відбутю карі.

Дальше ще не мають права голосованя:

б) Особи засуджені на основі нового закона о забезпеченю свободи виборів. Рівночасно з новим законом виборчим видано також закон, котрий має о забезпечити свободу виборів. Сей закон постановляє, що кожний, хто підкупляє виборців, грозить їм, або робить перешкоду в голосованю, або взагалі хто фальшує вибори, має бути караний арештом. Коли отже хто на основі сего закона зістане засуджений, то стратить право голосованя також через три роки по увільненю присудженої карі.

7) Вкінци не мають права голосувати ті особи, котрі стоять під дозором поліційним або віддані є до домів примусової праці, а то ще через три роки потому, як їм скінчив ся поліційний надзїр, або як їх з домів примусової праці випущено.

Знаючи докладно, що каже закон в тій справі, люди наші будуть вмилі боронитись против таких неправних викидувань з лісти, або против неправних вписів на лісту. До такої оборони служить

т. зв. реклямація, о чім понизше ще буде докладно розказано.

Вибраний на посла або на заступника посольского може бути той, хто після наведених постанов сам має право голосованя, а кромі того скінчив 30 літ житя і принайменше вже три роки має австрійске горожанство (обивательство.)

Вибори в Німеччині.

Про вислід виборів подає «Berliner Tagblatt» статистику, порівнюючи єї зі статистикою виборів з р. 1903. Порівнанє виказує знатний приріст числа голосів у великих сторонництвах. Приріст проявив ся дуже нерівномірно. Державна партія зискала заледви кілька тисяч голосів так, що ряди єї сторонників, беручи на увагу природний відсоток приросту, радше перерідили ся. Натомість центр зискав нерівно більше голосів понад давне число, чим можна було надїяти ся.

Великий успіх можуть зазначити. Поляки, які в р. 1903. віддали загалом 347.784 голосів на своїх кандидатів, а тепер 449.818, отже більше о 102.034 голосів с. є. майже о 25%. Консервативні кандидати одержали 914.269 голосів в 1903 році, а тепер 1.124.923, тож їм прибуло 210.654 голосів. Державна партія, на якої кандидатів упало в 1903 році 371.235 голосів, тепер здобула собі 374.578 голосів, а се рівнає ся приростови 3.343 голосів. Вольнодумний союз зискав 96.235 голосів (264.512 в р. 1903, а 360.747 при теперішних виборах. За вольнодумним сторонництвом людовим вішло 538.229 виборців з р. 1903, а тепер піднесло ся їх число на 739.099, отже з приростом 200.860 голосів. Німецка людова партія зросла о 245.981 голосів (1.324.855 з р. 1903 а 1.870.826 тепер).

Однак з неменшим приростом голосів вийшла з виборів також і опозиция. Социальна демократія, побита що до числа мандатів (стратила 36 мандатів!), не мала однак страти в рядах своїх сторонників, а навіть виказала приріст 240.234 голосів, бо коли в р. 1906 на єї кандидатів упало 3.010.771 голосів, то тепер стануло до голосованя 3.851.005 социялістів. Також центр вийшов з виборчої борби сильно скріплений. За єго кандидатами заявилось ся 1.876.092 голосів в 1903 р., а тепер позискали они 2.274.097 голосів отже виказало ся найбільшим чисельним приростом 398.005 голосів.

Мимо сего незаперечним фактом стає велика побіда державних партій. В порівнаню з давним станом посіданя социялісти стратили 36 мандатів, Вельфи 3, Альзатці 3, німецка партія реформи 9, партія союзу 1, натомість зискали вольдумна партія людова 10, консерватисти 7, дикі 6, народно-ліберальні 6, союз аграрів 5, Поляки 4, центр 2, господарский союз 1, вольнодумці 1.

Перед редакцією Local-Anzeiger-a, яка оголошувала виследи виборів, зібрали ся товпи, доходячі до кілька тисячок людей, між тими багато студентів. При оголошуваню вістий про страти со-

циалістів підношено оклики «гура!», а донесення про вибори кандидатів центра приймає свистом і ругаючими піснями. Натомість співано патріотичні пісні при оголошенню побід правительствених кандидатів. Коли о 12 год. вночі оголошено 15 нових програних соціалістів, величезна товпа потягнула перед палату канцлера і устроїла там овацію, співаючи німецькі народні пісні. Канцлер Білов'як появився у вікні і виголосив промову, в якій дякував за овацію і за довіру до правительства та підніс оклик на честь німецької вітчизни. По відспіванню пісні «Deutschland über Alles» товпа ринула вперед палати і пішла перед королівський замок.

Овація перед королівською палатою, яка відбулася по півночі, випала дуже гарячо, мимо тріскучого морозу. У вікнах появилися сини цесаря, наслідник зі своєю жінкою а вкінці і цесар з цесаревою. Цесарева вимахувала хустинкою, а цесар приступив до отвертого вікна і виголосив слідуочу промову:

Дякую вам з цілого серця за голд, який ви зложили мені нині. Він вплинув зі свідомости, що сповнили обовязок супротив вітчизни і що слова, які канцлер сказав до вас, стануть правдою: «Німеччина зуміє їздити, коли схоче» (гучні оплески) я сильно пересвідчений, що коли, як дотепер, всі стани, високі чи низькі і всі віроісповіданя (гучні оплески) згідно будуть поступати, то не тільки будемо їздити, але все потрафимо, що нам стане наперек! (Оклики: Гура!) Нехай ся торжественна хвиля не мине яко переминаюче патріотичне одушевлене, а останьте твердо на сій дорозі. Хочу закінчити словами великого поета Кляйста, який сказав: Менша о правило, після якого бє ся ворога, коли тільки єго побємо. Учім жеж ся тепер поконувати ворогів?

Промову цесаря прийнято невмовкаючими окликами «гура!» і відспіванем патріотичних пісень, а по тім розійшла ся товпа коло год. 1. вночі.

Просимо відновити передплату.

Н О В И Н К И.

— **Календар.** В п'ятницю: руско-кат.: Ксенофонта; римо-кат.: Йоана. — В суботу: руско-кат.: Йоана Златоустаго; римо-кат.: Анольоні.

— **Наших Впов.** читачів просимо прислати нам ласкаво короткі вістки про виборчий рух на провінції, який тепер обняв вже найширші круги нашої суспільности.

— **IV. звич. збори читальні «Просьвіти»** жовківського передмістя відбудуть ся в неділю дня 10. лютого 1907 о 6 год. вечером, в льокалі читальні при ул. Обїзд ч. 6. — За виділ: *О. Панас* голова. *Ів. Ігнат* секретар.

— **«Підгір'яни».** Тов-о «Родина» в Підгайцях уряджує в неділю 10. с. м. о 7 год. аматорске представлене мьєлодрами Гушалевича «Підгір'яни» в салі жидівського касина.

— **Краєве віче учительське** відбуде ся дня 17. лютого с. р. о годині 10. рано в льокалі уїзджалівні «Сокола» при ул. Цетнеровській (побіч бойска) послідна стация трамваю електричного при ул. Личаківській. Порядок денний: 1) Богослуженє в костелі Архікате-

дральнім і Волоскій церкві о годині 9. 2) Вибір президії вічевої. 3) Ухваленє регуляміну обряд. 4) Реферат з резолюцією о безпроволочне зрівнанє поборів учительських з платнею урядників державних з послідних ранг. 5) Реферат з резолюцією о безпроволочне заосмотренє вдів і сиріт учительських на засаді подавій в т. 4. 6) Закінченє. Краєвий комітет виконуючий учительства народного. У Львові дня 15. січня 1907 р. Президія: Глогшевский Сильвестер, Новак Станіслав, Малицький Кирило, Малицька Константина, Рудька Анеля, Солеский Іван, Витвицький Василь, Власійчук Онофер. Секретарі: Герусівський Спиридїон, Шайовский Едвард. Члени комітету: Александрович Анеля, Андрушкєвич Євгенія, Беронський Винкєтий, Бурбель Іван, Хрисциньска Анна, Гайдукєвич Олекса, Якимовский Маріян, Лшоншан Винкєта, Лігенза Іван, Малік Броніслав, Матковський Зиновій, Палка Станіслав, Першхала Людвик, Пелєньский Филемон, Рихвіцький Михайл, Щуцїньский Франц, Савків Іван, Сивлик Діонїзій, Стронський Іван, Вертипорох Іван. Заступники: Блюхова Яніна, Смуліковський Юліан. — Вступ на віче лише за запрошеннями, які розсилає і видає краєвий комітет виконуючий, при ул. Фрїдріхів ч. 5 — а в часі віча при вступі до льокалю вічевого.

— **Вістки з російської України.** Після данї до 1. січня ст. до товариства «Просьвіта» в Каменці подільскім вплило всего 1900 рублів. Майже така сама сума зазначена і в розході, при чім найбільшими видатками авляють ся: Замовленє і розсилка по Поділю книжок по більшій часті безплатно або за половиною ціни, удержанє в Каменці безплатної бібліотеки-читальні та наєм рознощїка. Товариство і в третій часті не могло заспокоїти жаданя книжок «на рідній мові», які надходять із сїл; коєчним являє ся товариству і винайм обширнійшого льокалю для товариства. Подільский владица Партеній пожертвував для товариства 25 рублів. «Треба надїятися — додає «Подолїя» — що і духовєньство з більшим зацікавленєм, ніж дотепер, віднесе ся до задач товариства і може єму ширше розвинути свою діяльність».

— **Ревізії і арештованя на Україні** відбували ся в днях 30. і 31. січня по всіх більших містах. В Катєрнославї зревїдувала поліція всі редакції і позабирала много забороєної літератури. Поліція викрила три ревїзїях дві тайні друкарні.

Масові ревїзії і арештованя переведєно тєжко в Полтаві. Дня 2. с. м. перетрусєно редакцію «Рідного Краю» і арештовано служачого Клуєного за передержуванє у себе забороєних брошур.

Київській «Раді» надїслано з Полтави цікавий опис переведєної поліцією ревїзії в губерєскому земстві в Полтаві. «Була 3 година дня — пише «Рада» — коли урядові скінчивши роботи, почали розходитись. В будикові земства зостають душ із сїм. Хвилинь через 10 після того, як розійшлись урядовці на площі, що перед земством, появились козаки, котрі бігли до будинку, слїдом за ними посїшали городів і околодки. Пробігши до земства, козаки оточили будипок, а поліцаї увійшли у середину, при чому з дороги завернули декого із земських урядників. Увійшовши в будинок, один з поліцаїв запитав: «Де статистика?» Одержавши відповідь, поліцаї кинулись на гору, у відділ статистки і почали з великою осторогою переглядати деякі речі. Не знайшовши нічого нелегального, поліцаї перейшли до економічного відділу. На той час там було декілька торбинок з «пробним насїнем». Околодки вїяк не зважували ся узяти в руки хоч одну торбинку. Нарешті один з поліцаїв, узївши двома пальцями один клуєчок, почав потихєньку довбати єго ножиком. Побачивши, що в торбинці насїне, він розпорєв другу вже сьмїлівїше, а потім, вже не боячись, рвав одну торбинку за другою, поки пристав не зупинив єго праці. Тимчасом, як частина поліції хазяїнувала в економічному відділі, ішов

трус і в музеї, котрий подарувала земствови Скаржиньска. Річи з музею, що недавно привезені до Полтави, були ще не розпечатані з ящиків. Побачивши сї ящики, поліцаї подумали, що мабуть там бомби, але як пильно вони не шукали, даремна була їх праця: бомб і там не було. Тоді почали обшукувати мешканє художника Моєченка, у якого сконфісковано дві книжки «Вільної України». (Іх потім повернуто назад). Не минули й сторожів. У одного з них під канапою лежала кругла 10 фунтова гири. Ї побачив помічник пристава, і тут між ним і сторожем почалась така розмова:

— «Се що?» питає пом. пристава.

Ось я зараз викану, той побачите, що, відіовів сторож, і нахились, щоб дістати ту гиру.

— «Не займай, не займай, руками бери» закричав пристав.

Прийшлось брати руками.

Побачивши, що боятись нічого, пристав соромливо всьміхає ся і скінчає трус у сторожів. Нарешті о 3 год. у вечері виломлюють ся замуровані двері з одної половини будинку на другу і жандармский ротмістр оголошує, що трус скінчив ся зовсїм, і можна розходитись до дому. Під кінець тусу до земства підїхав предсїдатель д. Лизогуб, але єго поліцаї не впускали в будинок до того часу, поки околодок не довідаєсь, що Лизогуб справді голова земства і дав єму дозвіл увійти у будинок.

Скінчив ся трус, і для всіх більш чим незрозуміло, для чого він був зроблений. Тільки на другий день пройшла чутка, що ніби то з департаменту поліції одержано телеграму, що у земстві переховує ся 9 бомб, і що їх будуть виносити о 3 годині.

— **В львівскім «Соколі»** відбуде ся на другий тиждєнь засїданє анкєти в справі низше наведєній. В розісланих запрошеннях на ту анкєту читаємо між иншим:

«Старшина товариства «Сокол» рїшила створити дискусію над питанєм, чи не годилоб ся нам сьвяткувати торжественно припадаючих в 1908-ім році 250-их роковин «гадяцких постулятів». В сїх постулятах, о скілько вони домагають ся злуки цілої нашої території національної в одну державу, з а) власним тілом законотатним, б) власним правительством з вибраним гетьманом на чолі, в) власною армією, г) власними урядами — від найнизших до найвисших, д) власним скарбом і власними грїшми, маємо — в історії Європи першу, а в історії України найширше і найяснїше поставлену національно-політичну програму». «Щоби осягнути максимум того, що для ідеї в даній хвилі взагалі мож було здобути, козацтво пішло на компроміс з чинником, котрий в справах України також мав велике слово, і заключило з польским соймом угоду, можливо найпрактичнійшу в тодішній ситуації розвязку українського питання національного. Задержуючи позоря унії з Польщею, здобуто злуку всіх земель в одну цілість, з фактичною державною самостійностію, більшою, ніж та, яку має і якої добиває ся Угорщина, більшу ніж та, яку мала Норвегія перед зібранєм унії з Швецією. Теоретичне поставленє національної справи на гадяцкій нараді є одним з найсвітлїйших епізодів в історії нашої ідеї національної і тому старшина «Сокола» проєктує обходити 250-і роковини гадяцкої ухвали як національнє сьвято. Колиби справа на тім станула, старшина «Сокола» проєктує єще утворєне загально національного комітету, котрий завяв би ся віднайденєм гробу автора гадяцких постулятів, товариша і порадника славного нашого Богдана Хмельницького, гетьмана Івана Виговського. Іван Виговський похований в Галичині і є надїя, що єго гріб буде віднайдевий. Щоби обговорити сю справу засадничо і порішити, чи і в яких розмірах сьвяткувати торжественно день ухваленя першої національної програми нашої, старшина «Сокола» просить взяти участь в анкєті спрєшеній спеціально в сій справі».

— Філії «Сокола» у Львові і в Америці. З

кругів питомців духовної семінарії доносять нам, що в найблизшій часі буде заложена в дух семінарії гімнастична філія руського «Сокола». Дізнаємося також, що Русини з Нового Йорку віднесли ся до львівського «Сокола» о статут та інформації що до заложення в Новім Йорку «Українського Сокола».

— **З львівської архієпархії.** Крилошанські відзнаки дістали оо.: Іван Кмицикевич в Банювині, Євген Чубатий в Деревлянах, Ізидор Зельський в Милятині, Михайло Громадка в Ляшкові, Лука Питляк в Стремилчу, Теофіл Копистянський в Клебанівці, Євген Свистун в Болшівці, Евстахий Цурковский в Настасові, Івгн. Захариясвич в Желехові великім, Стефан Петрушевич в Холові, Николай Янович в Медині, Николай Винницький в Галичи, Володимир Герасимович в Терпилівці, Онуфрей Заричкий в Новім Селі, Николай Курбас в Ілєпі, Теодор Богачевский в Голинні, Михайло Студинський в Демянові, Юліян Твардівич в Лолянці, Володимир Сойка в Ціневі і Петро Яцишин в Рипяні. — Завідателями назначені оо.: Володимир Федів в Красній і Мирон Хмилевский в Смильній. — Тайну сьвященства одержав Никслай Хмилевский. — Візвані до каноничної інституції оо.: Юліян Борачок на Ілавче, Стефан Ваццишин на Стрільків і Михайло Левицкий на Явівку.

— **Nemo propheta in patria sua.** В дечім є наші американські заточенці ексцентричні, а між тим в вишукуваню патронів своїх читальень. Заложено перед двома роками в однім з міст Сполучених Держав читальню імени Юра Соломійчука, а перед місяцем основано в Плісант в Канаді читальню ім. д-ра Кирила Трільовского. В Галичині не пізнали ся ще на „заслугах“ д-ра Трільовского!..

— **Про трупу М. Садовского** доносить „Рада“ ось що: Українська трупа М. Садовского на деякий час зупинилась в Могиліві подільському. Газета „Сьвітлова Зірниця“ дуже прихильно висловлює ся про вистави сєї трупи, вихваляючи артистів за дуже добрий ансамбль, за інтелігентне, розумне виконанє своїх ріль, за переважно ідейний репертуар. „Таки люди сьвідомі та інтелігентні, — каже газета — з яких складає ся трупа д. Садовского, роблять нам велику послугу, показуючи правдиве житє селянства, серед якого ми живем, для якого ми маємо обовязки і, яке ми знати мусимо... Поки що для зрозуміння нашого народу може бути запомогою український театр, але театр добрий, а не який небудь... Через те честь і слава артистам, що, не жалюючи ні своєї праці, ні коштів, ставлять нам правдиво на очи ту сторону селянського житя, якої ми не знаєм“. Дня 1. сїчня трупа під орудою Садовского виставляла на користь могилівського відділу подільського українського тов-а „Просьвіта“ драму Карпенка-Карого „Понад Дніпром“.

— **Русини в східно-галицких містах.** Після статистики з 1900 р. Русини становлять: більше половину як всего населеня в Яворові, Городенці і Тисьмениці; більше як третю часть всего населеня в Снятині а майже третю часть в Городку і Долинні. Число греко-католиків було більше ніж римо-католиків в отсих значнійших містах: Яворів, Городенка, Тисьмениця, Снятин, Долина, Дрогобич, Тернопіль, Жовква, Тереховля, Калущ, Надвірна. Число греко-католиків було більше ніж Жидів в отсих значнійших містах: Яворів, Городенка, Тисьмениця, Городок, Снятин, Тереховля, Долина. — В Дрогобичі, Тернополі і Стрию становлять Русини більше як четверту часть населеня; в Золочеві і Бережанах більше як пята часть, в Перемишлі, Коломиї, Ярославі, Самборі і Бучачі більше як шесту часть. У Львові становлять Русини майже шесту часть всего населеня.

— **Словацкі стипендії.** Словаки як устанавляють стипендії, то передають їх до завідувания „Народному словацкому товариству“ в півні. Америці, бо боять ся, аби їх угорське правительство не сконфіскувало. До якої об-

режности доводить та боязнь, показує такий зворот в конкурсу на ті стипендії, назначені для словацких студентів, учителів і письменників: „Назвиц тих, що одержують стипендії, не буде ся оголошувати, тому можна подавати ся“. Сьвідчать се ясно про тяжкий гнет, який зносять Словаки на Угорщині.

— **Вказівки для учасників красевого віча учительского.** З огляду на се, що на краеве віче учительське вибирає ся до Львова кільканайцять тисяч осіб з найдалших закутків краю, подає Кр. Комітет вказівки на якій підставі можна одержати зниженя на залізницях державних для учасників віча. Зниженя на залізницях признають Дирекції залізниць: в Кракові, у Львові і Станиславові. — До краківської Дирекції належить заїхати, до львівської середня, а до станиславівської східна Галичина. Аби одержати зниженє, треба зголосити ся у директора залізниць (Львів, Краків, Станиславів) устно або письменно, подати напрям їзда (з котрої стації і до котрої стації) і число осіб, які разом їдуть в сїм напрямі. Висота знижки залежить від числа осіб, від скількості кілометрів і від часу, в яким має відбути ся подорож.

— **З полудневої Славянщини.** В Босні заложено першу приватну школу для безграмотних з рамени сербско-боснійского тов-а „Prosvjeta“. — В Подгєрци в Чорногорі почав виходити новий тижневик Slododna Riječ, видаваний акційним товариством. — В Далматії розвиває ся дуже гарно шовківництво. Коло сєї справи заходить ся головно проф. Буріч в Задару. — Словінські паралельки гімназійні в Цилєї і Маріборі — як кружляють глухі чутки між Словінцями — мають бути знесені. Політичне товариство Narpej в Цилєї ухвалило протест проти змагань Німців знесеня паралельок і домагає ся в резолюції утвореня окремих словінських гімназій в Цилєї і Маріборі. — В Загребі стане небавом пам'ятник єпископа-патриота Штросмаєра. На ту ціль зібрано доси дорогою складок 32.000 К.

— **Знаменитий „Тайній вечері“ Леонарда да Вінчі грозить руйні!** Комісія, що мала на меті оглянути славний фреск італійского маляря Леонарда да Вінчі й обдумати, яким способом зберити згаданий пам'ятник людської культури перед безпощадним „зубом часу“, — боїть ся, що вратувати сєй твір, здає ся, вже неможливо. Атмосферичні впливи, вогкість і дим з фабричних коминів під Медиоляном руйнують єго все більше й більше. Про се, щоби зняти фреск з муру, не може бути й мови.

— **Переписка.** Авторони послїдної дописї з Відня подаємо до відомо, що анонімних дописей не містимо. Імени автора не підписує ся, але ми мусимо єго знати.

— **Поетичний кутик.**

Потїха.

Вір се, що мусить вірити, мій брате,
Той, що людству свої жертвує груди:
Хоч в сьвітї зле — колись то лучше
[буде,
Хоч признання не будеш зараз мати,
Колись всеж і тобі прийде день сплати,
А ні,— найдеш заплату в власній груді!

Уляна Кравченко.

— **Репертуар руського театру в Самборі.** В неділю дня 10. с. м. „Невольник“ образ народний з давних часів зі співами і танцями в 5 діях.

— **Репертуар міського театру у Львові.** В четвер: „Валькірія“. В п'ятницю: „Моральність пані Дульської“.

Телеграми

в дня 7. лютого 1907.

Загреб. Вчерашнє засіданє хорвацкого союму виповнило обструкція, ведена партиєю Старчевича.

Петербург. Цар затвердив засуд воєнного суду, яким покарано адмірала Небогатова 10-

літню в'язницею, а інших офіцерів мари-нарки ріжними карами в'язниці.

Відень. Між чеськими а німецькими соціалістами у Відні настало роздвоєнє з причини поставленя в Х дільниці кандидатури німецького соціаліста проти чеського і ще з тої причини, що чеським соціалістам замість двох жаданих ними округів у Відні признано зі сторони німецьких соціалістів лише один округ.

НАРОДНА ГОСТИННИЦЯ.

Готель, реставрація і каварня — ріг ул. Сикстускої і Косиошка у Львові.

Приїхли дня 7. с. м.: о. Ст. Вильчинський з Гарасимова, Вол. Крисько з Попелів, Бол. Шулекевич з Борині, Мир. Пенсак з Стриганців, Вол. Постригач з Тернополя, Т. Гіссовский зі Скалата, о. Матій Попович з Павлова, о. Роман Копистянський з Тулови, Андрій Прокулевич з Сокаля, Мар. Картинський з Тереховлі, Ізид. Пасічинський з Задільська, Омел. Вахнянин з Задільська.

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

Нова сензаційна програма.

від 1. до 15. лютого 1907.

Щоденно о год. 8. вечер представленє. В неділі і сьвята 2 представленя о 4. год. попол. і о 8. год. вечером. Що патниці High Life представленє. Білети вчаснійше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 5.

Посади домашної учительки

глядає Русинка учениця II року німецької учительської семінарії. Зголошена приймає Адміністрація „Руслана“.

Антін Хойнацкый

книгар, Львів

—+ Арсенальська ч. 6. —+

має на еккладї ноты до співу

- О. Нижанковский: 2С колад на 4 гол. . . . . 90 с.
- Минули літа тенорове сольо . . . . . 1 К 50 с.
- В. Матюк: 24 колад на 4 гол. . . . . 1 К 20 с.
- Ф. Колесса: На щедрий вечер, хор . . . . . 70 с.

На фортепая:

- О. Гавинчак: Коломийки . . . . . 1 К 30 с.
- В. Леонтович: Вальс . . . . . 1 К — с.

* * * * *

Вєілякі

КУПОНИ

і

вильосовені цїнні папєрі

виплачує без потрученя провизии
або коштів

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц

БАНКУ

Гіпотечного.

* * * * *

СОКІЛ Житку можна набувати в „Сокільськїм Базарі“ у Львові і у всіх торговлях в краю.